

Եվրոպական Համաձայնագրերի Շարք No.176

ԼԱՆԴՇԱՖՏԻ ԵՎՐՈՊԱԿԱՆ ԿՈՆՎԵՆՑԻԱ

Ֆլորենցիա, 20.10.2000

ՆԱԽԱԲԱՆ

Սույն Կոնվենցիան ստորագրող Եվրոպայի Խորհրդի անդամ-երկրները

- Հաշվի առնելով, որ Եվրոպայի Խորհրդի նպատակն է անդամ երկրների միջև ավելի սերտ միասնության հասնելը իրենց ընդհանուր ժառանգությունը հանդիսացող սկզբունքներն ու իդեալները

պահպանելու և զարգացնելու համար, և, որ այդ նպատակին, մասնավորապես, կարելի է հասնել տնտեսական և հասարակական ոլորտների համաձայնագրերով.

- **Շահագրգռված լինելով** հասնելու հասարակության կարիքների, տնտեսական գործունեության և շրջակա միջավայրի միջև համաչափ և ներդաշնակ փոխազդեցությունների վրա հիմնված կայուն զարգացմանը.

- **Նշելով**, որ լանդշաֆտը մեծ հասարակական դեր ունի մշակույթի, բնապահպանության, շրջակա միջավայրի ու սոցիալական ոլորտներում և հանդիսանում է տնտեսական գործունեության զարգացմանը նպաստող ռեսուրս, ինչպես նաև այն, որ լանդշաֆտի պահպանությունը, կառավարումն ու պլանավորումը կարող է նպաստել նոր աշխատատեղերի ստեղծմանը;

- **Գիտակցելով**, որ լանդշաֆտը մեծ դեր ունի տեղական մշակույթի ձևավորման մեջ և, հանդիսանալով Եվրոպայի բնական և մշակութային ժառանգության հիմնական բաղադրամասը, նպաստում է մարդկանց բարեկեցությանն ու Եվրոպային բնորոշ հատկությունների համախմբմանը;

- **Ընդունելով**, որ լանդշաֆտը մարդկանց բարեկեցության կարևոր բաղկացուցիչ մաս է ամենուրեք քաղաքային և գյուղական միջավայրում, ետընթաց ապրող և զարգացման բարձր մակարդակի հասած բնակավայրերում, առանձնահատուկ գեղեցկությամբ օժտված և սովորական (ամենօրյա) տարածքներում;

- **Նշելով**, որ գյուղատնտեսության, անտառաբուծության, արդյունաբերական և հանքային արտադրության մեթոդների նվաճումները, տարածքային պլանավորման, քաղաքաշինության, տրանսպորտային ենթակառուցվածքների, տուրիզմի և հանգստի ոլորտների զարգացումը, ինչպես նաև ընդհանուր մակարդակի համաշխարհային տնտեսության փոփոխությունները շատ դեպքերում արագացնում են լանդշաֆտի ձևափոխումը;

- **Ցանկանալով արձագանքել** բարձր որակի լանդշաֆտ վայելելու և լանդշաֆտի զարգացման գործընթացում ակտիվ մասնակցություն ցուցաբերելու բնակչության ցանկությանը;

- **Հավատարմով**, որ լանդշաֆտն անհատական և սոցիալական բարեկեցության հիմնական գործոն է, և, որ լանդշաֆտի պահպանությունը, կառավարումն ու պլանավորումն իրավունքներ և պարտականություններ է առաջացնում յուրաքանչյուրի համար;

- **Հաշվի առնելով** բնական և մշակութային ժառանգության պահպանության և կառավարման, տարածքային պլանավորման, տեղական ինքնակառավարման և անդրսահմանային համագործակցության ոլորտներում միջազգային մակարդակով գոյություն ունեցող իրավական փաստաթղթերի առկայությունը, մասնավորապես *Եվրոպայի վայրի բնության և բնական միջավայրի պահպանության մասին Կոնվենցիան (Բերն, սեպտեմբերի 19, 1979 թ.)*, *Եվրոպայի ճարտարապետական ժառանգության պահպանության մասին Կոնվենցիան (Գրանադա, հոկտեմբերի 3, 1985 թ.)*, *Հնագիտական ժառանգության պահպանության եվրոպական համաձայնագիրը (վերանայված) (Վալետտա, հունվարի 16, 1992 թ.)*, *Տարածքային համայնքների և իշխանությունների միջև անդրսահմանային համագործակցության Եվրոպական շրջանակային կոնվենցիան (Մադրիդ, մայիսի 21, 1980 թ.)* և *լրացուցիչ արձանագրություններ, Տեղական ինքնակառավարման եվրոպական խարտիան (Ստրասբուրգ, հոկտեմբերի 15, 1985թ.)*, *Կենսաբանական բազմազանության մասին կոնվենցիան (Ռիո-դե-ժանեյրո, հունիսի 5, 1992 թ.)*, *Համաշխարհային մշակույթի և բնության ժառանգության պահպանության մասին համաձայնագիրը (Փարիզ, նոյեմբերի 16, 1972 թ.)*, *Շրջակա միջավայրի առնչությամբ տեղեկության, որոշումներ ընդունելուն*

հասարակայնության մասնակցության և արդարադատության մատչելիության մասին Կոնվենցիան (Օրիուս, հունիսի 25, 1998թ.):

- Ընդունելով, որ Եվրոպական լանդշաֆտի որակն ու բազմազանությունը՝ համընդհանուր ռեսուրս է, և որ անհրաժեշտ է համագործակցել լանդշաֆտի պահպանության, կառավարման և պլանավորման խնդիրներում;

- Ցանկանալով ապահովել Եվրոպայի բոլոր լանդշաֆտների պահպանման, կառավարման և պլանավորման հարցերով զբաղվող նոր հատուկ գործիքի ստեղծումը;

Համաձայնեցվեցին հետևյալի շուրջ.

ԳԼՈՒԽ I ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

Հոդված 1 Սահմանումներ

Սույն Կոնվենցիայի իմաստով՝

ա) «Լանդշաֆտ» - մարդու կողմից ընկալվող տարածք, որի հատկությունները բնական և/կամ մարդկային գործոնների ազդեցության կամ փոխազդեցության արդյունք են.

բ) «Լանդշաֆտային քաղաքականություն» - իրավասու իշխանությունների կողմից առաջարկվող ընդհանուր սկզբունքների, ռազմավարությունների և գերակա ուղղությունների մի ամբողջություն՝ լանդշաֆտի պահպանությանը, կառավարմանն ու պլանավորմանը նպատակաուղղված որոշակի միջոցառումների իրականացման նպատակով;

գ) «Լանդշաֆտի նպատակահարմար որակ» - շրջակա միջավայրի վերաբերյալ հասարակության ձգտումների վրա հիմնված և իրավասու մարմինների կողմից որոշակի լանդշաֆտի առանձնահատկությունների վերաբերյալ ձևակերպումներ;

դ) «Լանդշաֆտի պահպանություն» - լանդշաֆտի էական կամ առանձնահատուկ հատկանիշների պահպանությանն ուղղված գործունեություն՝ պայմանավորված բնական և/կամ մարդկային գործունեության արդյունք հանդիսացող ժառանգության արժեքավորմամբ;

ե) «Լանդշաֆտի կառավարում» - կայուն զարգացման հեռանկարներն ապահովող և սոցիալական, տնտեսական և այլ միջավայրային գործընթացներով պայմանավորված լանդշաֆտի վրա ազդող փոփոխությունների ներդաշնակեցմանն ու կարգավորմանն ուղղված հետևողական գործունեություն;

զ) «Լանդշաֆտի պլանավորում» - լանդշաֆտի զարգացման, վերականգնման կամ կազմավորման (ստեղծման) հեռանկարները կանխորոշող գործունեություն:

Հողված 2 Ոլորտը

Համաձայն 15-րդ հոդվածով սահմանված դրույթների, Կոնվենցիան կիրառվում է Կողմերի ամբողջ տարածքի համար և ընդգրկում է բնական, գյուղական, քաղաքային և քաղաքամերձ տարածքները: Այն ներառում է հողային, ջրային և ծովային մակերևույթների տարածքները: Դա վերաբերվում է ինչպես առանձնահատուկ լանդշաֆտներին, այնպես էլ սովորական և ետընթաց ապրող տարածքներին:

Հողված 3 Նպատակները

Սույն Կոնվենցիայի նպատակներն են խթանել լանդշաֆտի պահպանության, կառավարման և պլանավորման գործընթացը և կազմակերպել լանդշաֆտի պրոբլեմներով զբաղվող Եվրոպական համագործակցությունը:

ԳԼՈՒԽ II ԱԶԳԱՅԻՆ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐ

Հողված 4 Պարտավորությունների տարանջատում

Յուրաքանչյուր Կողմ պետք է իրականացնի սույն Կոնվենցիան, մասնավորապես 5-րդ և 6-րդ հոդվածները, համաձայն սեփական սահմանադրական սկզբունքներով և վարչական միջոցներով նախատեսված իրավասությունների տարանջատման, հարգելով կայուն զարգացման սկզբունքներն ու նկատի ունենալով Տեղական ինքնակառավարման եվրոպական խարտիան: Չթերագնահատելով սույն Կոնվենցիայի պայմանները, յուրաքանչյուր Կողմ պետք է ներդաշնակեցնի սույն Կոնվենցիայի իրականացումն իր սեփական քաղաքականության հետ:

Հողված 5 Ընդհանուր միջոցառումներ

Յուրաքանչյուր Կողմ նախաձեռնում է.

ա) օրենքով ամրագրել լանդշաֆտները, որպես հասարակական միջավայրի հիմնարար բաղադրամաս, մշակութային և բնական ժառանգության բազմազանության արտահայտություն և համանմանության հիմք;

բ) լանդշաֆտային քաղաքականության ապահովումն ու իրականացումը, որն ուղղված է լանդշաֆտների պահպանությանը, կառավարմանն ու պլանավորմանը 6 րդ հոդվածով ամրագրված որոշակի միջոցառումների կիրառմամբ;

գ) սույն հոդվածի «բ» կետով ամրագրված լանդշաֆտային քաղաքականության իրականացմանը ժողովրդի, տեղական և տարածքային իշխանությունների և այլ շահագրգիռ կողմերի մասնակցությունն ապահովող ընթացակարգեր սահմանումը;

դ) լանդշաֆտի ինտեգրումը տարածքային պլանավորման և քաղաքաշինական քաղաքականության, մշակութային, շրջակա միջավայրի, գյուղատնտեսության, սոցիալական և տնտեսական, ինչպես նաև

ցանկացած այլ քաղաքականության մեջ, որն ուղիղ կամ անուղղակի ազդեցություն կարող է թողնել լանդշաֆտի վրա:

Հոդված 6 - Հատուկ միջոցառումներ

Ա. Տեղեկատվություն

Յուրաքանչյուր Կողմ պարտավորվում է իրազեկել բնակչությանը, մասնավոր կազմակերպություններին և իշխանության մարմիններին լանդշաֆտի արժեքի, նշանակության և փոփոխությունների մասին:

Բ. Ուսուցում և կրթություն

Յուրաքանչյուր կողմ պարտավորվում է խթանել՝

ա) մասնագետների պատրաստումը՝ լանդշաֆտի գնահատման և այլ գործառույթներով զբաղվելու համար;

բ) լանդշաֆտային քաղաքականության, լանդշաֆտի պահպանության, կառավարման ու պլանավորման մոլտիդիսցիպլինար ծրագրերի մշակումը՝ մասնավոր և պետական ուղղությունների մասնագետների ուսուցման համար;

գ) դպրոցական և համալսարանական դասընթացների նախապատրաստումը, որոնք համապատասխան առարկաներում բացահայտում են լանդշաֆտների արժեքը և հիմնախնդիրները կապված դրանց պահպանության, կառավարման ու պլանավորման հետ:

Գ. Ղասակարգում և գնահատում

1. շահագրգիռ կողմերի ակտիվ մասնակցությամբ, ինչպես նախատեսված է 5-րդ հոդվածում, և լանդշաֆտների մասին գիտելիքների ամրապնդման նպատակով յուրաքանչյուր Կողմ նախաձեռնում է.

ա) I. իրականացնել իրենց ամբողջ տարածքում լանդշաֆտների դասակարգումը;

II. վերլուծել դրանց հատկություններն ու դրանք ձևափոխող ուժերն ու գործոնները;

III. նկատի առնել փոփոխությունները:

բ) գնահատել դասակարգված լանդշաֆտը հաշվի առնելով շահագրգիռ կողմերի և բնակչության կողմից առանձնացված արժեքները:

2. Այդպիսի դասակարգման և գնահատման գործընթացները պետք է ուղեկցվեն Եվրոպայի մակարդակով կազմակերպվող Կողմերի միջև փոքրձի և մեթոդների փոխանակությամբ (8-րդ հոդվածի համաձայն):

Դ. Լանդշաֆտի նպատակահարմար որակը

Յուրաքանչյուր Կողմ պարտավորվում է սահմանել դասակարգված և գնահատված լանդշաֆտի նպատակահարմար որակը 5-րդ հոդվածի «գ» կետի համաձայն հասարակության հետ խորհրդակցելուց հետո:

Ե. Իրագործում

Լանդշաֆտային քաղաքականության արդյունավետության ապահովման նպատակով, յուրաքանչյուր Կողմ պարտավորվում է իրականացնել միջոցառումներ ուղղված լանդշաֆտի պահպանության, կառավարման ու պլանավորմանը:

Հողված 7 - Միջազգային քաղաքականություն և ծրագրեր

Կողմերը պարտավորվում են լանդշաֆտների բաղադրիչի մասով համագործակցել միջազգային քաղաքականության և ծրագրերի շրջանակներում և, որտեղ տեղին լինի, առաջադրել լանդշաֆտների վերաբերյալ նկատառումներ:

Հողված 8 - Փոխադարձ աջակցության և տեղեկատվության փոխանակում

Սույն Կոնվենցիայի այլ հոդվածներով ամրագրված դրույթների արդյունավետության բարձրացման նպատակով Կողմերը պարտավորվում են համագործակցել, մասնավորապես՝

- ա) լանդշաֆտային խնդիրների վերաբերյալ միմյանց տեխնիկական և գիտական աջակցություն ցուցաբերելու, միասնաբար գործելու, գիտահետազոտական ծրագրերի և փորձի փոխանակման միջոցով;
- բ) նպաստելով լանդշաֆտի մասնագետների փոխանակմանը, մասնավորապես՝ ուսուցման և տեղեկատվության նպատակով;
- գ) տեղեկատվություն փոխանակելով սույն Կոնվենցիայի դրույթների շրջանակներում ընդգրկված բոլոր խնդիրների վերաբերյալ:

Հողված 9 - Անդրսահմանային լանդշաֆտներ

Կողմերը կխրախուսեն անդրսահմանային համագործակցությունը տեղական և տարածքային մակարդակով և, անհրաժեշտության դեպքում, կմշակեն և կիրականացնեն միացյալ լանդշաֆտային ծրագրեր:

Հողված 10 - Համաձայնագրի իրականացմանը հետևելը

- 1. Եվրոպայի խորհրդի կանոնադրության 17-րդ հոդվածի համաձայն գոյություն ունեցող իրավասու Փորձագետների կոմիտեները կնշանակվեն Եվրոպայի Խորհրդի Նախարարների կոմիտեի կողմից սույն Կոնվենցիայի իրականացմանը հետևելու համար:
- 2. Փորձագետների կոմիտեների յուրաքանչյուր հանդիպումից հետո Եվրոպայի Խորհրդի Գլխավոր քարտուղարը պետք է տեղեկացնի Նախարարների Կոմիտեին սույն Կոնվենցիայի ընթացիկ և կատարված աշխատանքների մասին:
- 3. Փորձագետների կոմիտեները Նախարարների կոմիտեին պետք է ներկայացնեն Եվրոպայի Խորհրդի Լանդշաֆտի մրցանակով պարգևատրման չափանիշներ ու կանոնները:

Հողված 11 - Եվրոպայի Խորհրդի Լանդշաֆտի մրցանակը

1. Եվրոպայի խորհրդի Լանդշաֆտի մրցանակը շնորհվում է տեղական և ռեգիոնալ իշխանության մարմիններին և դրանց խմբերին, կազմելով սույն Կոնվենցիայի Կողմի լանդշաֆտային քաղաքականության մի մասը՝ լանդշաֆտային քաղաքականության կամ պաշտպանության, կառավարման և/կամ պլանավորման միջոցառումների իրականացման համար, որոնք հաստատվել են իրենց երկարաժամկետ արդյունավետությամբ և կարող են օրինակ ծառայել Եվրոպայի այլ տարածքային իշխանությունների

համար: Մրցանակը կարող է շնորհվել նաև ոչ կառավարական կազմակերպություններին, որոնք հատուկ նշանակալի ավանդ ունեն լանդշաֆտների պաշտպանության, կառավարման և պլանավորման հարցերում:

2. Եվրոպայի Խորհրդի լանդշաֆտի մրցանակի հայտերը Կողմերը պետք է ներկայացնեն Փորձագետների Կոմիտեներին, որոնց մասին հիշատակվում է սույն Կոնվենցիայի 10-րդ հոդվածում:

Տրանսսահմանային տեղական և ռեգիոնալ իշխանության մարմինները, տեղական և ռեգիոնալ իշխանության մարմինների խմբերը կարող են դիմել այն դեպքում, եթե դիտարկվող լանդշաֆտը կառավարվում է համատեղ:

3. Փորձագետների Կոմիտեների առաջարկությամբ, ինչպես նշված է 10-րդ հոդվածում, Նախարարների Կոմիտեն որոշում և հրապարակում է Եվրոպայի Խորհրդի Լանդշաֆտի մրցանակով պարգևատրման չափանիշները, ընդունում է անհրաժեշտ կանոններն ու շնորհում մրցանակները:

4. Եվրոպայի Խորհրդի Լանդշաֆտի մրցանակի շնորհումը պետք է խրախուսի պարգևատրվողին և երաշխավորի լանդշաֆտի տարածքի կայուն պահպանությունը, կառավարումն ու/կամ պլանավորումը:

ԳԼՈՒԽ IV - ԵԶՐԱՓՈՒԿ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

Հոդված 12 - Այլ փաստաթղթերի հետ հարաբերակցությունը

Սույն Կոնվենցիայի դրույթները չեն ազդում լանդշաֆտի պաշտպանության, կառավարման ու պլանավորման հետ կապված ավելի խիստ դրույթների, որոնք ընդգրկված են գործող կամ հետագայում ուժի մեջ մտնող այլ պարտադիր ազգային կամ միջազգային փաստաթղթերում:

Հոդված 13 - Ստորագրումը, վավերացումը և ուժի մեջ մտնելը

1. Սույն Կոնվենցիան բաց է Եվրոպայի Խորհրդի անդամ պետությունների ստորագրման համար: Այն ենթակա է վավերացման, ընդունման կամ հավանության: Վավերագրի, ընդունման կամ հավանության մասին փաստաթղթերը պետք է ի պահ դրվեն Եվրոպայի Խորհրդի Գլխավոր քարտուղարին:

2. Կոնվենցիան ուժի մեջ է մտնում Եվրոպայի Խորհրդի 10 անդամ պետությունների կողմից սույն հոդվածի նախորդ կետով ամրագրված պայմաններին համապատասխան դրանով պարտավորված լինելու համաձայնություն հայտնելուց երեք ամիս անց հաջորդ ամսվա առաջին օրվանից:

3. Ինչ վերաբերում է սույն Կոնվենցիային ստորագրած այլ պետության, որը Կոնվենցիայով պարտավորված լինելու իր համաձայնությունը կհայտնի հետագայում, ապա Կոնվենցիան նրա համար ուժի մեջ կմտնի վավերագրի, ընդունման և հավանության մասին փաստաթղթի ի պահ տրման ամսաթվից երեք ամիս անց:

Հոդված 14 - Միանալը

1. Սույն Կոնվենցիան ուժի մեջ մտնելուց հետո Եվրոպայի Խորհրդի Նախարարների կոմիտեն կարող է հրավիրել *Եվրոպական Համայնքին* և որևէ եվրոպական պետության, որը Եվրոպայի Խորհրդի անդամ չէ, միանալ սույն Կոնվենցիային, Եվրոպայի Խորհրդի կանոնադրության 20-րդ հոդվածի «դ» կետում

նախատեսված ձայների մեծամասնության որոշմամբ, և Նախարարների Կոմիտեում մասնակցելու իրավունք ունեցող Կողմեր Պետությունների միաձայն քվեարկությամբ:

2. Ինչ վերաբերվում է որևէ պետության կամ *Եվրոպական համայնքին*, որը միացել է սույն Կոնվենցիային, ապա Կոնվենցիան նրա համար ուժի մեջ կմտնի Եվրոպայի Խորհրդի Գլխավոր քարտուղարի կողմից միանալու մասին փաստաթղթի ի պահ տրման ամսաթվից երեք ամիս անց՝ հաջորդ ամսվա առաջին օրվանից:

Հոդված 15 - Տարածքային կիրառություն

1. Յուրաքանչյուր պետություն կամ Եվրոպական համայնք կարող է ստորագրման կամ վավերագրի, ընդունման և հավանության կամ միացման փաստաթուղթը ի պահ տալու ժամանակ սահմանել այն տարածքը կամ տարածքները, որոնց նկատմամբ սույն Կոնվենցիան պետք է կիրառվի:

2. Յուրաքանչյուր Կողմ Եվրոպայի Խորհրդի Գլխավոր քարտուղարին հասցեագրված հայտարարությանը համապատասխան, կարող է որևէ ավելի ուշ ամսաթվով տարածել սույն Կոնվենցիայի կիրառումը *հայտարարությունում* նշված որևէ այլ տարածքի վրա: Նման տարածքի վերաբերյալ Կոնվենցիան ուժի մեջ կմտնի երեք ամիս անց այն օրվանից, երբ Գլխավոր քարտուղարը կստանա հայտարարությունը:

3. Յուրաքանչյուր հայտարարություն, որը կատարված է վերը նշված երկու կետերի համաձայն հայտարարությունում նշված որևէ տարածքի վերաբերյալ, հանվում է ըստ Եվրախորհրդի Գլխավոր քարտուղարին ուղղված ծանուցման: Այդպիսի դուրսհանումը ուժի մեջ կմտնի Գլխավոր քարտուղարի կողմից ծանուցումը ստանալուց երեք ամիս անց հաջորդ ամսվա առաջին օրվանից:

Հոդված 16 - Կոնվենցիայի չեղյալ հայտարարումը

1. Յուրաքանչյուր Կողմ կարող է չեղյալ հայտարարել սույն Կոնվենցիան Եվրոպայի Խորհրդի Գլխավոր քարտուղարին ծանուցում հասցեագրելով:

2. Այդպիսի չեղյալ հայտարարումը ուժի մեջ է մտնում Գլխավոր քարտուղարի կողմից ծանուցումը ստանալու օրվանից երեք ամիս անց:

Հոդված 17 - Փոփոխություններ

1. Յուրաքանչյուր Կողմ կամ 10-րդ հոդվածում հիշատակված Փորձագետների Կոմիտեները կարող են սույն Կոնվենցիայում փոփոխություններ առաջարկել:

2. Փոփոխության մասին յուրաքանչյուր առաջարկություն պետք է ներկայացվի Եվրոպայի Խորհրդի Գլխավոր քարտուղարին, որն իր հերթին, հայտնում է այդ մասին Եվրոպայի Խորհրդի անդամ պետություններին, այլ Կողմերին և 14-րդ հոդվածի դրույթների համաձայն սույն Կոնվենցիային միանալու հրավեր ստացած յուրաքանչյուր եվրոպական ոչ անդամ պետությանը:

3. 10-րդ հոդվածում հիշատակված Փորձագետների Կոմիտեները ուսումնասիրում են յուրաքանչյուր առաջարկված փոփոխությունը և Կողմերի ներկայացուցիչների ձայների երեք քառորդ մեծամասնությամբ ընդունված տեքստը ներկայացնում են Նախարարների Կոմիտեի հաստատմանը: Ըստ Եվրոպայի Խորհրդի

կանոնադրության 20-րդ հոդվածի, Նախարարների Կոմիտեում տեղեր ունեցող Կողմերի միաձայն քվեարկությամբ ընդունված տեքստը պետք է ուղղարկվի Կողմերին՝ ընդունման համար:

4. Յուրաքանչյուր փոփոխություն Կողմերի համար ուժի մեջ կմտնի Եվրոպայի Խորհրդի 3 անդամ-պետությունների կողմից փոփոխությունը ընդունելու մասին Գլխավոր քարտուղարին տեղեկացնելու ամսաթվից երեք ամիս անց հաջորդ ամսվա առաջին օրվանից: Յուրաքանչյուր Կողմի համար, որը հետագայում կընդունի նման փոփոխությունը, այն ուժի մեջ կմտնի դրա ընդունման վերաբերյալ Գլխավոր քարտուղարին տեղեկացնելու ամսաթվից երեք ամիս անց հաջորդ ամսվա առաջին օրվանից:

Հոդված 18 - Ծանուցամներ

Եվրոպայի Խորհրդի Գլխավոր քարտուղարը պետք է ծանուցի Եվրոպայի Խորհրդի անդամ-պետություններին, յուրաքանչյուր պետության, կամ Եվրոպական Համայնքին, որոնք ընդունել են սույն Կոնվենցիան, հետևյալի մասին.

ա) յուրաքանչյուր ստորագրման.

բ) յուրաքանչյուր վավերագրի, ընդունման, հավանության կամ միացման փաստաթղթի ի պահ տրման.

գ) 13-րդ, 14-րդ, 15-րդ հոդվածների համապատասխան սույն Կոնվենցիան ուժի մեջ մտնելու ցանկացած ամսաթվի.

դ) 15-րդ հոդվածին համապատասխան կատարված յուրաքանչյուր հայտարարության.

ե) 16-րդ հոդվածի համապատասխան կատարված յուրաքանչյուր չեղյալ հայտարարման.

զ) 17-րդ հոդվածին համապատասխան կատարված փոփոխության մասին յուրաքանչյուր առաջարկության, յուրաքանչյուր ընդունված փոփոխության, և դրա ուժի մեջ մտնելու ամսաթվի մասին.

զ) սույն Կոնվենցիայի հետ առնչվող յուրաքանչյուր այլ ակտի, ծանուցման կամ տեղակատվության կամ հաղորդման մասին:

Ի ՀԱՍՏԱՏՈՒՄՆ ՈՐԻ ներքոստորագրյալները, պատշաճ ձևով լիազորված լինելով, ստորագրեցին սույն Կոնվենցիան:

ԿԱՏԱՐՎԱԾ Է Ֆլորենցիա քաղաքում 20 հոկտեմբերի 2000 թվականին՝ անգլերեն և ֆրանսերեն լեզուներով, ընդ որում երկու տեքստն էլ հավասարգոր են, և մեկական օրինակով պետք է պահպանվեն Եվրոպայի Խորհրդի արխիվում: Եվրոպայի Խորհրդի Գլխավոր քարտուղարը հաստատված պատճենները պետք է փոխանցի Եվրոպայի Խորհրդի անդամ-պետություններին և որևէ պետությանը, Եվրոպական Ընկերակցությանը, որոնք հրավիրված են միանալու սույն Կոնվենցիային: